

Rada Przejrzystości

działająca przy

Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Stanowisko Rady Przejrzystości

nr 165/2017 z dnia 27 grudnia 2017 roku

w sprawie zasadności wydawania zgód na refundację środka
spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego Cholesterol
Module we wskazaniu: zespół Smith – Lemli – Opitz (SLOZ)

Rada Przejrzystości uważa za zasadne wydawanie zgód na refundację środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego Cholesterol Module, proszek, puszka à 450 g, we wskazaniu: zespół Smith – Lemli – Opitz (SLOZ).

Uzasadnienie

Zespół Smitha-Lemliego-Opitza (SLO) jest wrodzoną chorobą metaboliczną. Powodem choroby są wysokie stężenia prekursorów cholesterolu we krwi, co prowadzi do zaburzeń jego syntezy (niedobór cholesterolu, gromadzenie 7-dehydrocholesterolu). Zespół charakteryzuje duża zmienność obrazu klinicznego. Cechą wspólną dla całej grupy chorych jest opóźnienie rozwoju psychoruchowego z towarzyszącą niepełnosprawnością intelektualną. Częstość występowania w Europie Środkowej wynosi ok. 1:10 000.

Jest to choroba nieuleczalna. Celem leczenia jest łagodzenie objawów choroby i poprawa komfortu życia. Jego elementami jest leczenie dietetyczne (suplementacja cholesterolu) i rehabilitacja.

Nie ma leczenia przyczynowego, brak jest też innych refundowanych technologii mogących zastąpić Cholesterol Module.

Nie przeprowadzono kontrolowanych randomizowanych badań klinicznych oceniających skuteczność suplementacji cholesterolu, z dobrze określonymi punktami końcowymi, pozwalającymi na obiektywną ocenę wpływu na zdrowie, rozwój i zachowania chorych.

Jedynym badaniem RCT z podwójnym zaślepieniem było badanie Wassif 2017, w którym oceniano stosowanie simwastatyny vs. placebo u chorych z łagodną postacią zespołu SLO stosujących suplementację cholesterolu. Wyniki badania dotyczyły 20 pacjentów. W odniesieniu do parametrów antropometrycznych (przyrost masy ciała i wzrostu) nie uzyskano istotności statystycznej wyników. W grupie stosującej simwastatynę osiągnięto większy spadek stężenia dehydrocholesterolu w stosunku do całkowitego stężenia cholesterolu w osoczu w porównaniu do grupy stosującej placebo. W badaniu oceny behawioralnej

nie obserwowano różnic pomiędzy grupami w zakresie oceny według skali CGI-I, a odnotowano poprawę wyniku w zakresie drażliwości ocenianej skalą ABC-C.

Stosowanie leczenia cholesterolem – ze względu na etiologię choroby – ma uzasadnienie medyczne, jednak jest ono prawdopodobnie ograniczone poprzez niezdolność cholesterolu do przekroczenia bariery krew-mózg. Obserwowane wyniki suplementacji cholesterolu nie są spektakularne, ale brak jest metod skuteczniejszych.

Efekt tego leczenia jest różny i nie ma jednoznacznych opinii na jego temat.

Na przykład lecząc polskich pacjentów dietą bogato cholesterolową uzyskiwano poprawę parametrów antropometrycznych (głównie u najmłodszych chorych), wykładniki biochemiczne choroby nie u wszystkich uległy normalizacji, a ocena psychologiczna i neurologiczna nie wykazały istotnego przyspieszenia rozwoju.

Odnaleziono jeden przegląd (Svoboda 2012), dwa badania kliniczne (Chan 2009, Lin 2005) oraz 2 opisy przypadków.

Przegląd piśmiennictwa i opinii ekspertów dotyczył stosowanego leczenia zespołu SLO (m.in. dieta cholesterolowa, statyny, suplementacja solami żółciowymi). Wskazano, że podstawową terapią jest suplementacja cholesterolu.

Badanie Chan 2009 było nierandomizowanym badaniem eksperymentalnym oceniającym wpływ diety bogatej w cholesterol na jego syntezę, w porównaniu z dietą niskocholesterolową oraz terapii simwastatyną w połączeniu z suplementacją cholesterolu. Zdaniem badaczy suplementacja cholesterolu łącznie z podawaniem statyny jest uzasadniona.

Badanie Lin 2005 polegało na porównaniu wchłaniania cholesterolu ze źródeł naturalnych (żółtka jaj) i cholesterolu krystalicznego. Różnica nie była istotna statystycznie.

Opis przypadku Szabo 2010 - podawanie pacjentowi simwastatyny i cholesterolu zmniejszyło poziom agresji chorego, trudności w zasypianiu i poprawiało funkcje adaptacyjne. Leki były dobrze tolerowane.

Opis przypadku Azurdia 2001 - po 6 miesiącach terapii stwierdzono zmniejszenie poziomu agresji i zwiększenie świadomości. Nie obserwowano efektów fotowrażliwości w okresie letnim.

Odnaleziono jedną rekomendację kliniczną – Canadian Paediatric Surveillance Program z 2001 r., która dotyczy pozytywnych skutków suplementacji cholesterolu u chorych z zespołem SLO (zmniejszenie częstości infekcji, przyspieszenie rozwoju somatycznego, poprawa snu, zmniejszenie zachowań autystycznych, zmniejszenie drażliwości, nadpobudliwości, incydentów samookaleczeń). Nie opisywano niepożądanych działań suplementacji.

Eksperci wyrazili pozytywne opinie odnośnie finansowania środka Cholesterol Module, zwracając uwagę na pozytywny wpływ suplementacji cholesterolu, brak standardowych schematów leczenia, brak celowanych technologii terapeutycznych i niewielką liczbę pacjentów.

W światowych ośrodkach zajmujących się diagnostyką i leczeniem chorych z zespołem SLO zaleca się suplementację cholesterolu i rozważa się ją w odniesieniu do wszystkich pacjentów.

Czysta forma cholesterolu jest wygodniejsza w stosowaniu ze względu na możliwość precyzyjnego określenia potrzebnych dawek i trudności w podawaniu naturalnej diety bogatocholesterolowej (trudności z połykaniem u chorych).

Ze względu na małą liczbę chorych ewentualna decyzja o refundacji środka Cholesterol Module nie pociągnie za sobą wysokich wydatków ze strony płatnika publicznego.

Tryb wydania stanowiska

Stanowisko wydano na podstawie art. 31h ust 2 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1938 z późn. zm.), w związku z art. 39 ust. 3 ustawy z 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1536 z późn. zm.), z uwzględnieniem opracowania na potrzeby oceny zasadności wydawania zgody na refundację nr OT.4311.13.2017 „Cholesterol Module we wskazaniu Zespół Smitha - Lemiego – Opitza”. Data ukończenia: 21 grudnia 2017.